

«تأثیر زندان بر زندانی»

■ مؤلف: عباس عبدی

■ ناشر: نور

نسبت جنسی زندانیان جرایم متفاوت نشان دهنده این است که بیشترین نسبت زنان به مردان در جرم اعمال منافی عقب قرار دارند، اگرچه تعداد زندانیان زن مواد مخدر بیش از دیگر مجرمان زن می باشد. کمترین درصد زنان در مقایسه با مردان در جرم قتل و ضرب و جرح می باشد.

در مجموع بیش از ۴۸ درصد زندانیان کشور را مجرمین و متهمین به مواد مخدر تشکیل می دهند که بیشترین درصد زندانیان این جرم در استانهای سمنان، لرستان، خراسان و مازندران می باشد، چنانکه طی سالهای بین ۶۰ تا ۶۶ به زندانیان مواد مخدر ۱۳۳ درصد افزوده شد، همچنین محکومان به سرقت و منکرات نیز به ترتیب ۴۶ و ۸۲ درصد افزایش داشته اند.

پانویس:

■ از مقدمه کتاب «تأثیر زندان بر زندانی» از عباس عبدی، مؤسسه تحقیقاتی و انتشاراتی نور، ۱۳۷۷.

امروز ۱۵۵ زندان در ۱۵۳ شهر کشور وجود دارد، گرچه به همه آنها «زندان» می گویند، ولی این لفظ واقعیت یکسانی را منعکس نمی کند، چنانکه لفظ خانه منعکس کننده خصوصیات یکسانی نیست.

زندانهای کشور نیز از جهت وسعت محل سکونت و محل هواخوری، تراکم، تعداد و انواع جرایم، امکانات شغلی، رفاهی، درمانی، ورزشی، آموزشی و حتی غذایی و نیز از نظر نوع مدیریت و موارد دیگر با یکدیگر تفاوت دارند.

متأسفانه به علت شرایط اجتماعی خاص طی سالهای اخیر بر تعداد و تراکم زندانیان افزوده شده و این امر سبب ایجاد مشکلاتی گردیده که در نهایت راندمان و امکان بازدهی زندان در بازسازی زندانیان را کاهش داده است. البته باید به این نکته توجه داشت که تراکم بیشتر زندانیان حتماً به معنای افزایش میزان جرم نمی باشد، بلکه تغییر قوانین جزا و برخورد جدی تر با مجرمان، عوامل اصلی هستند.

طی کمتر از ۶ سال یعنی از ۱۳۵۹ تا سال ۱۳۶۵، ۹۱ درصد به تعداد کسانی که وارد زندان شده اند افزوده گردیده است و اگر این نتایج را با جدول شماره ۲ که تعداد زندانیان را نشان می دهد مقایسه کنیم نتیجه می گردد که از حیث مدت زمانی که فرد در زندان به سر می برد نیز افزایش قابل ملاحظه ای به وجود آمده است.

طبق آمارهای موجود در حالی که میزان ورودی افراد به زندان در سالهای ۱۳۵۹ الی ۱۳۶۵ حدود ۹۱/۴ درصد افزوده شده است، به مقدار تعداد زندانیان طی همین فاصله ۲۲۳/۵ درصد اضافه گردیده است، اگر این دو عدد به دست آمده را بر یکدیگر تقسیم کنیم. عدد ۱/۱۷ به دست می آید که برابر است با افزایش متوسط مدتی که یک زندانی در حبس به سر می برد، یعنی ۱۷ درصد.

طی همین ۶ سال بغیر از سال ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۵ ترکیب زندانیان از نظر جرمشان تغییر داشته است. زندانیان مواد مخدر که در سال ۱۳۶۰ تنها ۴۷/۲ درصد زندانیان را تشکیل می دادند، در سال ۱۳۶۶ به ۶۳/۱ درصد می رسند، در مقابل متهم یا محکوم به قتل و ضرب و جرح به ترتیب از ۱۵/۸ درصد و ۱۳/۲ درصد به ۶/۵ و ۷/۶ درصد کاهش می یابد.

جدول شماره ۱

سال	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱	۱۳۶۲	۱۳۶۳	۱۳۶۴	۱۳۶۵ (۳)
محکوم	۷۹۲۸	۳۳۵۸۷	۳۷۰۹۷	۴۹۸۲۳	۶۰۹۹۲	۶۶۲۹۴	۷۵۳۵۱	۷۴۰۵۴
متهم	۶۰۹۱	۱۳۱۳۳۹	۱۳۳۱۳۹	۱۴۹۸۹۴	۱۷۹۱۹۰	۱۹۳۳۳۵	۲۱۰۸۲۵	۲۲۲۵۱۱
جمع	۱۴۰۱۹	۱۵۴۹۲۶	۱۹۱۲۷۶	۱۹۹۷۱۷	۲۴۰۱۸۲	۲۵۸۶۲۹	۲۸۶۱۷۶	۳۰۶۵۶۵
نشان رشد برپایان ۱۳۵۹-۱۳۶۵	۹/۱	۱۰۰	۱۲۳/۴	۱۳۸/۹	۱۵۵/۰	۱۶۶/۹	۱۸۲/۷	۱۹۱/۴

تعداد محکومین و متهمین وارده به زندانهای عمومی کشور بین سالهای ۱۳۵۸ الی ۱۳۶۵

جدول شماره ۲

سال	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱	۱۳۶۲	۱۳۶۳	۱۳۶۴	۱۳۶۵ (نرخه)
محکوم	۴۱۲۱	۱۰۷۳۳	۲۱۵۱۹	۱۹۷۳۱	۲۸۵۷۳	۳۵۹۱۴	۲۸۶۵۵	۳۰۷۸۵
متهم	۱۰۰۴۱	۱۱۷۱۲	۱۶۰۷۹	۱۳۳۸۳	۱۸۶۳۵	۲۰۸۷۹	۲۳۳۱۰	۲۸۱۳۸
جمع	۱۴۱۶۲	۲۲۴۴۵	۳۷۵۹۸	۳۳۱۱۴	۴۷۰۱۸	۵۶۷۹۱	۵۲۹۶۵	۵۸۹۲۳
نشان رشد بر حسب ۱۳۵۹-۱۳۶۵	۶۳/۱	۱۰۰	۱۶۹/۶	۱۵۲/۱	۲۰۹/۶	۲۵۲/۵	۲۳۶/۱	۲۳۲/۱
درصد متهمین	۷۱	۵۲	۴۳	۴۳	۴۹	۳۷	۴۶	۴۸

موجودی محکومین و متهمین در زندانهای عمومی کشور (در پایان اسفند ماه هر سال)